

Kapitola 2

Dražba bola stanovená na 16. marca.

Medzi návštevami a dražbou bola jednodenná prestávka, aby čalúnnici mohli zvesiť záclony, obrazy a podobné predmety.

Vrátil som sa vtedy z ciest. Bolo celkom pochopiteľné, že mi nikto neoznámil Margueritinu smrť ako veľkú novinu, akú priatelia zvyknú oznamovať tomu, kto sa vracia do hlavného mesta. Marguerite bola pekná, ale čím viac rozruchu vyvoláva život vyhľadávaných žien jej druhu, tým menej pôsobí ich smrť. Sú ako slnka, ktoré zapadajú bez lesku práve tak, ako vychádzajú. Keď zomrú mladé, dozvedia sa o ich smrti odrazu všetci ich milenci, lebo v Paríži skoro všetci milenci známeho dievčaťa žijú v dôvernom priateľstve. Vynorí sa len niekoľko spomienok a život ide ďalej bez toho, že by ich táto udalosť rozrušila, a nevyronia jedinu slzu.

Keď má dnes niekto dvadsaťpäť rokov, slzy sú takou vzácnosťou, že ich nemožno prelievať pri každej príležitosti. Iba ak si príbuzní zaplatia, aby boli oplakávaní, a to ešte podľa sumy, ktorú na to vynaložia.

Hoci môj monogram sa nenachádzal na žiadnej Margueritinej drobnôstke, predsa moja inštinktívna zhovievavosť a súcit, ku ktorým som sa priznal, spôsobili, že som o jej smrti premýšľal dlhšie, než si hádam zaslúžila.

Spomínal som si, že som Marguerite veľmi často stretával na Elyzejských poliach, kde sa každý deň premávala v modrom kočiari, ťahanom dvoma nádhernými hnedákmi, a že som vždy

obdivoval jej dôstojnosť, takú vzácnu u žien jej druhu, čo len zvyšovalo jej skutočne výnimočnú krásu.

Tieto nešťastné stvorenia vždy niekto sprevádza, keď sa vyberú na prechádzku.

Keďže sa nijaký muž neprizná ku svojmu nočnému dobrodružstvu a ony sa boja samoty, berú so sebou buď tie menej šťastné, ktoré nemajú kočiar, alebo zostarnuté, u ktorých po bývalej elegancii nezostalo ani stopy. A na tie sa môžeme bez obáv obrátiť, ak sa chceme dozvedieť nejaké podrobnosti o žene, ktorú sprevádzajú.

U Marguerite to tak nebolo. Prichádzala na Elyzejské polia v kočiari vždy sama, správala sa čo najnenápadnejšie, v zime zahalená do veľkého kašmírového šálu, v lete oblečená celkom jednoducho. Hoci na svojej obľúbenej vychádzke stretávala veľa známych, keď sa na nich letmo usmiala, bolo jasné, že patrí len im; iba vojvodkyňa sa mohla usmievať takým spôsobom.

Nekrúžila po Elyzejských poliach, ako to mali vo zvyku jej družky. Kone ju rýchlo unášali do Boulogneského lesíka. Tam z koča vystúpila, hodinu sa prechádzala, potom znovu nasadla a vracala sa rýchlo domov.

Všetky tieto okolnosti, ktorých som bol svedkom niekoľkokrát, sa mi premietali pred očami a ľutoval som smrť dievčata tak, ako ľutujeme zničenie krásneho umeleckého diela.

Veď nebolo možné vidieť pôvabnejšiu a krajšiu ženu, ako bola Marguerite.

Bola vysoká a až priveľmi štíhla, túto nepatrnú chybičku vedela oblečením majstrovsky zamaskovať. Kašmírový šál, ktorého konce siahali až po zem, sa roztváral na bokoch po širokých záhyboch hodvábnych šiat a hrubý rukávnik, ktorý jej zakrýval ruky a ktorý si pritískala k hrudi, mal toľko dômyselne usporiadaných

záhybov, že aj ten najnáročnejší zrak nenašiel nič, čo by mohol vytknúť jej zovňajšku.

Pohľad na jej krásnu hlavu vzbudzoval mimoriadne potešenie. Musset by povedal, že ju utvorila jej matka úmyselne takú malú, aby ju mohla stvoriť tak dokonale.

Vložte do neopísateľne jemného oválu čierne oči s čistým oblúkom obočia, ktoré vyzerá namaľované, tieto oči zastríte dlhými riasami, ktoré vrhajú na ružovú pleť tieň, ak sú sklopené, nakreslite rovný a duchaplný nos s nozdrami trochu rozšírenými od prudkej túžby po zmyselnom živote, nakreslite jemné, súmerné ústa, ktorých pery sa pôvabne otvárajú nad belostnými zubami, zafarbite pleť zamatom zreých broskýň, rukou nedotknutých, a budete mať predstavu o tej rozkošnej hlave.

Prirodzene zvlnené vlasy, čierne ako uhoľ, sa nad čelom rozdeľovali na dva dlhé pramene, strácali sa na tyle, a vykúkali z nich len lalôčky ušíek s dvoma briliantmi, každý v cene štyri až päťtisíc frankov.

Musím povedať, hoci to znie nepochopiteľne, že neviazaný život nezotrel z Margueritinej tváre panenský, ba priam detský výraz, ktorý bol pre ňu charakteristický.

Marguerite mala výborný portrét od Vidala, jediného umelca, ktorý ju dokázal verne zachytiť. Po jej smrti som mal tento obraz niekoľko dní pred očami a jej podoba bola taká prekvapujúca, že mi pripomenula podrobnosti, na ktoré by moja pamäť zrejme nestačila.

O niektorých podrobnostiach tejto kapitoly som sa dozvedel neskôr, uvádzam ich však teraz, aby som sa k nim nemusel vracáť, keď začnem rozprávať súvislý príbeh.

Marguerite chodievala na všetky premiéry a svoje večery trávil buď v divadle, alebo na plesoch. Kedykoľvek sa objavila

nová hra, mohli ste si byť istí, že ju tam uvidíte s tromi vecami, ktoré jej nikdy nechýbali a vždy ležali na okraji jej prízemnej lôže: divadelný ďalekohľad, vrecko s bonbónmi a kytica kamélií.

Dvadsaťpäť dní v mesiaci boli kamélie biele a päť dní červené. Nikto sa nikdy nedozvedel príčinu tohto striedania farieb, ktoré si všimli diváci v divadlách, kam chodievala najčastejšie.

Nikdy nikto nevidel Marguerite s inými kvetmi. U jej kvetníarky pani Barjonovej ju nakoniec nazvali Dámou s kaméliami, a táto prezývka jej zostala.

Vedel som, ako iní, ktorí sa v Paríži pohybujú v určitom spoločenskom okruhu, že Marguerite bola milenkou mladíkov z najlepšej spoločnosti, že sa tým netajila a oni sami sa tým pýšili, čo dokazovalo, že milenci aj milenka boli spokojní.

No v posledných troch rokoch, od svojho pobytu v Bagnères, žila vraj len so starým vojvodom, s cudzincom, veľkým boháčom, ktorý sa pokúšal odviesť ju čo najďalej od jej bývalého života, a zdalo sa, že mu to napokon celkom rada dovolila.

Rozprávali mi o tom takto:

Na jar roku 1842 sa cítila Marguerite taká chorľavá a slabá, že jej lekári predpísali kúpeľnú liečbu, preto odišla do Bagnères. Medzi pacientmi bola dcéra tohto vojvodu, ktorá trpela rovnakou chorobou, a tak veľmi sa na Marguerite podobala, že ich mnohí pokladali za sestry. Mladá vojvodkyňa však mala tuberkulózu v najvyššom stupni a niekoľko dní po Margueritinom príchode zomrela.

Vojvoda, ktorý zostal v Bagnères z obvyklej ľudskej túžby zdržiavať sa na mieste, kde sme pochovali kus vlastného srdca, spozoroval jedného rána Marguerite v zákrute jednej aleje.

Zdalo sa mu, že vidí tieň vlastného dieťaťa, vykročil jej oproti, chytil ju za ruky a dojatý ju objal. Ani sa nepýtal, kto je,